

Obsah

Úvod 7

Část I: Rozbor dat šetření SILC

1. Metodologie rozboru a použítá data 13

2. Výsledky a diskuse analýzy pro data EU-SILC 2014 17

2.1 Definice domácností seniorů 17

2.2 Ekonomická situace a bydlení domácností seniorů 18

2.3 Kvalita bydlení domácností seniorů 19

2.4 Chudoba domácností seniorů dle ukazatele AROP a ukazatele reziduální příjmem 20

2.5 Domácnosti seniorů, které jsou přítomné v SILC 2013 i 2014 20

3. Výsledky a diskuse analýzy pro data 2005-2014 22

3.1 Klasifikace domácností seniorů 22

3.2 Formy bydlení seniorů a jejich ekonomická situace 24

3.3 Specifické ukazatele charakteristiky seniorského bydlení 28

3.4 Chudoba domácností seniorů dle ukazatelů AROP a reziduálního příjmu 32

3.5 Meziroční změny v nákladech na bydlení domácností seniorů 34

4. Jiné informační zdroje k situaci seniorů a jejich bydlení 37

4.1 Výdaje seniorů na bydlení v datech Statistiky rodinných účtů 37

4.2 Výdaje seniorů na bydlení v evropské databázi EU-SILC 39

Část II: Terénní šetření

5. Výzkumný postup a metoda 43

5.1 Výzkumné otázky 43

5.2 Použitá metoda 43

5.3 Vzorek a jeho tvorba 43

5.4 Nástroje sběru dat a nástroje rozboru 46

5.5 Limity a potenciálně slabá místa výzkumu 47

6. Problémy seniorů v oblasti bydlení 48

6.1 Problémy spojené se zhoršováním zdravotního stavu 49

6.1.1 Bariérovost bydlení 49

6.1.2 Problémy spojené s duševními poruchami 50

6.2 Problémy v oblasti finanční dostupnosti bydlení 51

6.2.1 Nízké příjmy domácností 51

6.2.2 Růst nákladů na bydlení 53

6.2.3 Dluhy a exekuce 54

6.3 Sociální problémy 57

6.3.1 Problémy v mezilidských vztazích 57

6.3.2 Bezdomovectví seniorů 59

7. Vybrané nástroje sociální politiky a jejich význam při řešení problémů seniorských domácností v oblasti bydlení 62

7.1 Dávky na bydlení 63

7.1.1 Podíl a charakteristika klientů seniorů mezi příjemci dávek na bydlení.. 63

7.1.2 Senioři v agendě státní sociální podpory	67
7.1.3 Senioři v agendě pomoci v hmotné nouzi.....	69
7.1.4 Bariéry řešení problematiky bydlení seniorů	75
7.2 Bytová politika obcí ve vztahu k bydlení seniorů	83
7.2.1 Sociální bydlení	83
7.2.2 Přístupy obcí k řešení problematiky bydlení seniorů	87
7.2.3 Problémy a bariéry pomoci seniorům	93
7.2.4 Role sociální práce v kontextu řešení problémů s bydlením	97
7.3 Role vybraných sociálních služeb při řešení problémů seniorů v oblasti bydlení	99
7.3.1 Role sociálních služeb při řešení problémů spojených se zhoršováním zdravotního stavu.....	100
7.3.2 Role sociálních služeb při řešení problémů s finanční dostupností bydlení.....	102
7.3.3 Role sociálních služeb při řešení sociálních problémů.....	104
7.3.4 Otázky dostupnosti služeb a DPS.....	104
Závěry a doporučení	107
Použité zdroje	115
Příloha č. 1: Část 1 - rozbor dat šetření SILC, přílohová část	117
Příloha č. 2: Část 2 - rozbor problematiky bydlení seniorů ve strategických dokumentech měst	133
Příloha č. 3: Část 2 - Návod k rozhovorům	141
Výtahy z oponentských posudků	159